

Spravodajca

obce Radola

APRÍL ■ MÁJ ■ JÚN 2010

— **Vážení občania!** —

o prázdninách, dovolenkách a oddychu sa práve v tomto období roka, ktoré nastáva, už popísalo veľmi veľa a píše sa pravidelne. Veď je aj prirodzené venovať sa tak lákavému ročnému obdobiu, akým leto aj v skutočnosti je. Nastáva čas, keď stíchnu pracoviská, školské lavice a my sa ponáhľame za tichom, aby sme zregenerovali vlastné sily, za krásou prírody, aby sme načerpali i mnoho krásy do niekedy tak stereotypného života, v ktorom si len málokedy stihneme uvedomiť, že človek nie je stvorený len na náhlenie a stres, ktorý si často vyvoláva sám, ale aj na zamyslenie sa, či všetko snaženie niekedy nepreháňa. Či nám naše „mať viac“ neškodí ako zdravé striedanie práce a odpočinku, keď sa stihneme aj radosť z toho, čo sme dosiahli, urobili.

Sú veci, ktoré dokáže spraviť len jednotlivec. Možno si jedinou osobu na vašej ulici, ktorá vie stráviť viac ako dve minúty so susedom, ktorý sa neustále na niečo sťažuje. Možno sa stále usmievaš a práve tvoj úsmev už viackrát potešil. Možno si hodný dôvery, ktorú nesklameš a práve preto sa ti ľudia zdôveria, požiadajú o radu. A ak si tichý a nedokážeš viesť rozhovor, práve tebe sa poteší unavená matka, vypije si s tebou šálku kávy. Možno len ty na okolí poriadne ovládaš svoje remeslo, tak skús urobiť niečo aj pre spoločenské dobro. Ono sa ti to niekedy konásobne vráti. Ak nie, tak len preto, že sa do tej snahy zaplietla kvapôčka vypočítavosti, ktorá dokáže zmať celé dielo. A možno, možno ... Teda „leto v srdci“. Šťastie, radosť, pokoj. Všetko sú hodnoty ukryté hlboko v nás. Je na nás, či dokážeme dať áno slnku radosti a objavíme v sebe to, po čom nakoniec v kútiku duše sami túžime. Nechajme vyjsť navonok svoje človečenstvo. A ak nás snáď zastihne búrka života, ktorú nám pripravili iní alebo sami, vyčkajme, veď po každom daždi vychádza slnko. A keď sa ohlási jeseň, bude leto nášho života plné plodov dobra a radosti. Možno práve takto dáme zmysel všetkému nášmu snaženiu.

Nech je na povzbudenie letné slnko, ktoré bolo stvorené na to, aby svietilo rovnako na všetkých a túto úlohu si plní ... Skúsme sa mu podobat' aspoň vo vytrvalosti, v snažení.

... a ešte niečo. Doprajme si veľa dúškov sviežej letnej nálady na našich dovolenkách či prázdninách.

S úctou Bc. Božena Peťková, starostka obce

AKTUÁLNE INFORMÁCIE zo života v obci

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo:

- Auditorskú správu z overenia účtovnej závierky a vedenia účtovníctva k 31. 12. 2009
- Správu z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za rok 2009
- Informáciu o dotácii na zateplenie obvodového plášťa a montáž fasády budovy obecného úradu
- Projekt „Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia za účelom zníženia jeho energetickej náročnosti“

Voľby do orgánov samosprávy obcí

Rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky z 19. mája 2010 boli vyhlásené voľby do obecných (mestských) zastupiteľstiev a voľby starostov (primátorov) obcí. Deň konania volieb je sobota 27. novembra 2010.

Oslávili sme Deň matiek

Dňa 12. mája 2010 sme zorganizovali v našej obci oslavy Dňa matiek s bohatým kultúrnym programom. Ďakujem pedagógom, žiakom a deťom ZŠ a MŠ za krásny program, ktorý pripravili pre svoje mamy, staré mamy ... V programe vystúpili i deti zo ZUŠ pod vedením pani Kataríny Kováčikovej. Prekrásnymi veršami Sládkovičovej Maríny sa k našim matkám prihovril Mgr. Anton Ludvík. Veselé piesne a humorné slovo cigánky Mariky nás všetkých rozveselili a príjemne pobavili.

Ďakujem p. učiteľovi Mgr. Vladimírovi Hromádkovi za pomoc pri organizácii tejto milej slávnosti.

V našej obci je tradíciou stávanie a váľanie májov. Ďakujem PS Urbár za bezplatné dodanie májov a mladým ľuďom pod vedením Miroslava Boráka, Mareka Mrvečku, Tomáša Jančigu, ktorí zabezpečili jej dôstojný priebeh.

12.výročie tragickej udalosti

p. riad. Mgr. Gabriely Weissovej

(† 9.7.1998 v Žiline)

Motto na pamätnom kameni v areáli ZŠ Radola

*Život dohasína, láska nie ...**Nestačil čas na všetky Tvoje činy ...**Gabriela Weissová s manželom**9.7.1998*

Výpis z Kroniky ZŠ KNM – Radola v školskom roku 1997/98

„Najčernejším dňom bol a zostane v nás 9. júl 1998. Vtedy

nás opustila naša najlepšia kamarátka, riaditeľka školy – Mgr. Gabriela Weissová, ktorá zahynula spolu so svojim manželom Kolomanom pri bombovom útoku v Žiline.

Gabika by sa bola dožila v tom istom mesiaci 45 rokov. Na našej škole pracovala vo funkcii riaditeľky školy 7 rokov. Vyučovala anglický jazyk. Jej vzťah k deťom i spolupracovníkom

bol veľmi dobrý, bola človekom s veľkým „Č“. Jej láskou okrem školy, detí a priateľov bola láska ku kvetom (magnólia), prírode. Mala rada slnko, teplo, pohodu, ktorú rozdávala nám všetkým.

Základná škola Radola v nej stratila veľmi vzácnu osobu, jej dve dcéry milovanú matku. Rozlúčili sme sa s ňou na žilinskom cintoríne 13. júla 1998.“

Češť jej pamiatke!

Mgr. Anton Ludvik, kronikár obce

OBVODNÝ LESNÝ ÚRAD
 v Kysuckom Novom Meste

ŠKODY SPÔSOBENÉ ZVEROU

Podľa zákona č. 274/2009 o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorý nadobudol účinnosť 1.septembra 2009, škody spôsobené poľovníctvom, zverou a na zveri - § 69 už nerieši Obvodný lesný úrad (OLÚ), t.j. obecne úrady tieto už nenahlasujú na OLÚ v Kysuckom Novom Meste.

§ 70 zákona – nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym užívaním poľovného revíru si uplatní poškodený u užívateľa poľovného revíru pri škodách:

- na poľnohospodárskych pozemkoch, poľných plodinách a poľnohospodárskych porastoch do 15 dní odo dňa, keď zistil, do dvoch mesiacov odo dňa, keď škoda vznikla.

- Na lesných porastoch, ak škoda vznikla od 1.7. predchádzajúceho kalendárneho roka do 30.6. nasledujúceho kalendárneho roka, v lehote 30 dní od uplynutia uvedeného obdobia.

Súčasne s uplatnením nároku na náhradu škody nesprávnym užívaním poľovného revíru uvedie poškodený výšku škody. Ak poškodený vlastník alebo nájomca poľovných pozemkov v lehotách vznik škody nenahlási a súčasne nenahlási požadovanú výšku náhrady a neuvedie opatrenia, ktoré vykonal na zabránenie škôd spôsobených zverou, jeho nárok na náhradu škody zaniká. Ak bola škoda spôsobená na poľnohospodárskych plodinách a poľnohospodárskych porastoch a jej rozsah sa dá zistiť len v čase zberu, poškodený uvedie jej výšku do 15 dní po vykonaní zberu.

§ 69 zákona – Užívateľ poľovného revíru zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym užívaním poľovného revíru. Za nesprávne užívanie poľovného revíru na účely zákona sa považuje poľovnícke hospodárenie, ktoré je v rozpore s § 26 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), i), l) a m).

- Vlastník alebo nájomca poľovných pozemkov je povinný urobiť primerané opatrenia na zabránenie vzniku škôd spôsobených zverou, pričom však nesmie zver zraňovať. Za primerané opatrenia sa považuje najmä výsev odpúťavých plodín a výsadba ohryzových plôch. Ak vlastník alebo nájomca poľovných pozemkov takéto opatrenia neurobí, znáša škodu podľa

miery jeho zavinenia.

- Ak vlastníkom alebo nájomcom poľovných pozemkov nevykoná opatrenia potrebné na zabránenie vzniku škôd spôsobených zverou, môže tak urobiť užívateľ poľovného revíru, ak tým neobmedzuje užívanie poľovného pozemku na poľnohospodársku alebo lesnú výrobu a ak s tým užívateľ poľovného pozemku súhlasí.

Užívateľ poľovného revíru nie je povinný uhradiť škody spôsobené zverou:

- a) na nepoľovných plochách alebo na viniči neošetrenom proti škodám spôsobených zverou, na neoplotených záhradách, ovocných, zeleninárskych alebo kvetinových škôlkach, stromoriadiach alebo na osamelo rastúcich stromoch,
- b) na poľnohospodárskych kultúrach nezobraťých v agrotechnických termínoch ...
- c) spôsobené na lesných porastoch nechránených proti ohryzu,
- d) nepresahujúce 3% očakávanej úrody alebo prírastku na príslušnej parcele,
- e) spôsobené zverou, ktorej lov nemal povolený alebo schválený,
- f) spôsobené zverou, ktorej lov nemal povolený alebo schválený.

(Nepoľovnou plochou je zastavené územie obce, zastavaný pozemok, cintorín, nádvorie a dvor, ihrisko, ohradená záhrada, ovocinárska a lesná škôlka, vinica, sad, park, pozemok slúžiaci na farmový chov zveri, dráha, diaľnica, cesta I., II. a III. Triedy, letisko a prístav, ostatný oplotený pozemok, ak nie je zvernicou, iný pozemok podľa rozhodnutia OLÚ).

Ing. Jozef Šujanský, prednosta úradu

Informácia o zmene názvu Ministerstva školstva Slovenskej republiky

V nadväznosti na čl. I bod 20 a 21 zákona č. 37/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, sa s platnosťou od 1. júla 2010 mení názov „Ministerstva školstva Slovenskej republiky“ na „Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“.

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V ČADCI

ul. A. Hlinku 4, 022 01 Čadca

Vážení občania!

Letné obdobie sa vyznačuje okrem zvýšených teplôt a suchým počasím aj zvýšenou činnosťou poľnohospodárov a súkromne hospodáriacich roľníkov pri zbere obilnín, ich pozberovej úprave a skladovaní objemových krmovín a slamy.

Tieto činnosti sú z hľadiska ochrany pred požiarmi považované za činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov.

Vysoká horľavosť prevzdušnených steblových materiálov, suché bez dažďové obdobie, zlý technický stav mechanizmov a v neposlednom rade i ľudský faktor majú podstatný vplyv na vznik požiarov.

Zo štatistiky požiarovosti v SR za rok 2009 vyplýva, že najpočetnejšiu skupinu požiarov z hľadiska priestoru vzniku tvorili požiare v prírodnom prostredí (8646 požiarov). Ich najčastejšou príčinou bola nedbalosť a neopatrnosť dospelých, najmä vypaľovanie trávy a suchých porastov, nesprávna manipulácia s otvoreným ohňom a fajčenie.

Požiare tiež spôsobujú deti bez dozoru pri hre so zápalkami. Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať uskladneniu zápaliek, nedovoliť deťom hrať sa v blízkosti stohov obilia či slamy a zakročiť pri zistení zápaliek u detí.

K vzniku požiarov taktiež prispieva poškodená žatevná technika, čo je dôvodom zamerať sa najmä na palivový systém (jeho tesnosť a čistotu), trecie plochy (ložiská a remene), tesnosť výfukového potrubia, elektroinštaláciu a pod.

V súvislosti s ochranou úrody pred požiarmi je potrebné zabezpečiť:

- dodržiavanie zákazu fajčenia a používania otvoreného plameňa na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,

- zákaz vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov,
- zákaz zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- prednostný zber dozretých obilnín najmä pri železničných traťach, pozemných komunikáciách a skládkach odpadov,
- vybavenie techniky na zber a stohovanie lapačmi iskier a prenosnými hasiacimi prístrojmi,
- vybavenie priestorov na spracovanie a na skladovanie obilnín a objemových krmovín dostatočným množstvom hasiacich prostriedkov,
- bezchybný technický stav výrobných zariadení a strojov na zber a spracovanie obilnín a objemových krmovín.

Na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri skladovaní uvädnutého krmu, sena, slamy a iných suchých rastlín upozorňujeme na to, že:

= stohy do objemu 100 m³ sa musia umiestniť v bezpečnostnej vzdialenosti najmenej:

- 20 m od obytného objektu alebo od hospodárskeho objektu,
- 10 m od iného stohu.

Ďalej upozorňujeme na povinnosti občanov v súvislosti so zdolávaním požiarov:

- vykonať nevyhnutné opatrenia pre záchranu ohrozených osôb,
- uhasiť požiar alebo vykonať opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- ohlásiť požiar určenej ohlasovni požiarov,
- poskytnúť osobnú a vecnú pomoc.

V prípade porušenia zákazov a povinností vyplývajúcich z právnych predpisov na úseku ochrany pred požiarmi môže okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru uložiť fyzickej osobe v zmysle § 61 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov pokutu až do výšky 331 €.

Ziadame občanov o zvýšenie opatrnosti pri zbere a skladovaní objemových krmovín a obilnín a dodržiavanie základných protipožiarnych opatrení, aby sme zamedzili vzniku nežiaducich požiarov.

ppl. Ing. Pavol Šarlák, riaditeľ

Míľnik uplynulého školského roka v radoľskej škôlke

Dynamika krokov dnešných dní je tak intenzívna, že často sa nad jednotlivými životnými krokmi a etapami zamyslíme, až keď utíchne ruch všednosti. A to sú tie momenty, kedy môžeme rozpoznať, či všednosť bola skľučujúcou sivou oblasťou časov, alebo sme boli schopní dať jej farebnosť, dať jej šťavu a chuť.

V školách sa v týchto dňoch stretol rok s rokom a my môžeme vyhodnotiť významné medzníky. Tak, ako i v minulých periódach, tak i v tej uplynulej sme vyvinuli maximálne úsilie na udržanie vysokého štandardu, ktorý radoľská materská škola poskytuje, a to najmä v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom motivovaných pedagógov, ktorí si zvyšujú svoju kvalifikáciu, veď je tomu mesiac, čo ukončili prvý stupeň vysokoškolského štúdia v odbore predškolskej

výchovy dve učiteľky našej školy – Bc. Elena Drugová a Mgr. Pavla Jarošová, k čomu im blahoželám. Je to ich osobný úspech, ale i úspech našej školy a obce. Ich vzdelanie prinesie ovocie vo forme inovatívnych trendov do nášho procesu. Naše úsilie sa orientovalo i na to, aby materiálno-technické zabezpečenie školy bolo vhodné a dostatočne reflektovalo na zmeny v spoločnosti. Tieto snahy by nemohli byť úspešné bez podpory všetkých zainteresovaných, počnúc obcou zastúpenou starostkou, cez zamestnancov až po rodičov. Len škola, kde tento trojuholník je rovnomerný, a teda vzťah vyvážený môže napredovať a byť úspešná. Úspešná škola je potom jedným z predpokladov pre úspešnú obec, spokojných zamestnancov a rovnako rodičov, ktorých deti vzdelanie nasledovne efektívne využijú

pre všeobecný prospech spoločnosti.

Dakujem teda všetkým, ktorí prispeli k tomuto stavu. A nedá mi nespomenúť tých, čo dlhé roky pracovali na tomto napredovaní a dnes končia svoju pedagogickú púť. Pani Cecília Svrčková odchádza do dôchodku. Pracovala u nás od roku 1976. Podieľala sa na výlete z hniezda viacerých generácií školčiarov. Venovala sa najmä staršej vekovej kategórii, bola úspešná v príprave mnohých kultúrnych podujatí pre rôzne príležitosti, ktoré obohacovala tak hodnotnými tanečnými ako i speváckymi výkonmi našich najmenších. Za toto všetko jej treba teda vysloviť vďaka a ocenenie, pretože jej tímovosť prispela k dobrému menu a úrovni našej školy, k tomu, aby naše všedné dni neostali sivými. Verím, že aspoň kúsok ich farebnosti a vône ostane v nás i pri ďalšom rozvoji školy.

Lýdia Holtanová, riaditeľka MŠ

PÁR S L O V

pred prázdninami...

Určite mi dáte za pravdu, že školský rok ubehol neskutočne rýchlo a ani sme sa nenazdali stíchli priestory v budovách školy. Skončila sa celoročná náročná rekonštrukcia, stavebné úpravy a rôzne modernizačné zásahy.

Spokojní žiaci s vysvedčeniami v rukách odišli, zatvorila sa školská brána. Čaká ich čas oddychový, prázdninový. Čas bezstarostných dní, čas ničnerobenia a sladkého leňošenia.

Len pred „chvílkou“ som v našej škole vítala malých ustrašených prváčikov, ktorí sa hravo preluskali šlabikárom, naučili sa počítať, kresliť, spievať a získali mnohé ďalšie poznatky. Boli veľmi šikovní, veď 13-ti dosiahli vynikajúce vyučovacie výsledky. Žiaci z 2., 3. a 4-tého ročníka tiež nelenili a 22 z nich malo na vysvedčení samé jednotky.

Aké boli výsledky žiakov vyšších ročníkov?

17 žiakov dosiahlo výborný prospech tým, že mali na vysvedčení samé jednotky, ďalších 60 žiakov skončilo s vyznamenaním a 61 žiakov dosiahlo veľmi dobré výsledky. Teší nás, že všetci žiaci prospeli. Do svojho cieľa došli naši deviataci, s ktorými sme sa rozlúčili. Skončilo pre nich to najkrajšie bezstarostné obdobie detstva, pričom všetky dôležité medzníky (Monitor, zaradenie na stredné školy) zvládli bez problémov a dúfam, že nezabudnú na chvíle prežité v radoškej škole. Dúfam, že vykróčia do sveta plného prekvapení tou správnou nohou a nájdu v ňom svoje šťastie.

Pri rozlúčke som mala tú česť poďakovať za reprezentáciu školy i obce na mnohých športových najmä bežeckých súťažiach nášmu Patrikovi Žúborovi. Skromný chlapec s usmievavou tvárou, ale veľkou vytrvalosťou získal veľké množstvo ocenení. Medzi najvýznamnejšie patrí 6. miesto na Majstrovstvách sveta v cezpoľnom behu, kde získal najlepší výsledný čas ako člen reprezentačného výberu Slovenskej republiky. Pekné umiestnenia mal i v Celoslovenskom finále Behu Jozefa Plachého. Na regionálnych i školských súťažiach stal vždy na stupňoch víťazov. Futbal tiež patrí medzi jeho srdcové záležitosti. Na našej škole teda končí najlepší športovec školy.

Najlepším žiakom školy sa stal Mikuláš Ševc, ktorý dosahoval počas 9-tich rokov výborný prospech, úspešne reprezentoval školu na matematických súťažiach, geografickej a fyzikálnej olympiáde v okresných i krajských kolách. Okrem vedomostných súťaží sa úspešne a aktívne zapájal aj do športových bežeckých súťaží. Najväčšie úspechy dosiahol v reprezentácii školy v stolnom tenise.

Patril medzi žiakov so širokým rozhľadom a zodpovedným prístupom k práci.

Za dosiahnuté výborné vyučovacie výsledky, vzorné správanie, dochádzku bolo odmenených spolu 43 žiakov školy.

Áká bola dochádzka žiakov do školy? Mnohí vymeškávali vyučovanie zo zdravotných, rodinných dôvodov, niektorí sa zúčastňovali na rôznych sústredueniach, liečebných pobytach, a preto za celý školský rok chýbali v škole 15759 hodín čo znamená, že priemer na žiaka je 72,62 hodín. 12 hodín bolo neospravedlnených.

Sladkú odmenu dostali 2 žiaci školy (Miloško Chylák z 1. A a Adriánka Svrčková z 5. A), ktorí za celý školský rok nevymeškali ani jednu vyučovaciu hodinu.

Nakoniec som si nechala vyhodnotenie správania sa žiakov počas školského roka. 14 napomenutí triednym učiteľom, 6 pokarhaní triednym učiteľom, 8 pokarhaní riaditeľkou školy a tiež 2 znížené známky zo správania na 2-hý stupeň.

Prečo? Žiaci, ktorí porušili vnútorný poriadok školy, neplnili si svoje povinnosti, neprimerane až arogantne sa správali, boli týmto spôsobom upozornení na zlepšenie.

Preto pripomínam, že deti sú žiakmi našej školy aj cez prázdniny, a preto by nemali zabúdať na pozdrav a slušné správanie aj počas dovolenkových dní. Školský areál bude počas prázdnin pre deti otvorený, dá sa využívať na športovanie. Keďže počas roka sme sa snažili areál skrášľovať, netreba ho ničiť a je potrebné dodržiavať čas odchodu, čiže 20, 00 hod.

Nepíšem tu o tom, čo sa počas školského roka podarilo, v čom sme boli úspešní, veď o tom sme už informovali a informácie nájdete na stránke našej školy

(www.zsradola.edu.sk).

Dúfam, že prázdniny budú pre všetkých slnečné, krásne a zaujímavé, žiaci v septembri zasadnú do školských lavíc oddychnuti s nádhernými zážitkami.

Dúfam, že i zamestnanci našej školy si počas dovolenky oddychnu a načerpajú mnoho nových síl na zvládnutie náročnej, ale zaujímavej práce s deťmi.

Krásne, bezstarostné leto praje všetkým

riaditeľka Základnej školy v Radoli
PaedDr. Blažena Gažová

Narcis spojil všetkých, ktorí sa rozhodli pomôcť

16. apríl 2010 - Deň narcisov - deň odhodlania spojiť sa v myšlienke boja proti rakovine a podpory všetkých, ktorým sa nevyhla rakovina. V uliciach obcí a miest na celom Slovensku tento deň ožil v žltej farbe živých či umelých narcisov rozdávaných dobrovoľníkmi Ligy proti rakovine. Nebolo tak inak ani v našej obci. Dobrovoľníčky a dobrovoľníci v dopoludňajších hodinách v základnej škole a popoludní v obci obdarovali narcisom tých, ktorí sa rozhodli finančným príspevkom pomôcť. Na účet Ligy proti rakovine sme odoslali sumu 200 €. *Ďakujeme!*

Spoločenská kronika

BLAHOŽELÁME K JUBILEU

- 85 rokov** Ing. Ignác Ščamba
80 rokov Ema Kocúrová
 Irena Macúšová
 Anna Frišová
75 rokov Elena Gažová
 Štefan Anđel
 Vincent Rakovan
70 rokov Stanislav Ščamba
 Ida Kultanová
65 rokov Ladislav Tichý
 Emília Ondrášková
 Ladislav Šustek

*Srdečne Vám blahoželáme
 a prajeme Vám pevné zdravie v kruhu rodiny!*

Narodené deti

- Aneta Půbalová – dcéra Jany a Jiřího Půbala
 Andrea Žúborová – dcéra Lubomíry a Jána Žúbora
 Sebastián Trnka – syn Jany a Romana Trnku
 Martin Podhorský – syn Stanislavy a Petra Podhorského
 Natália Svrčková - dcéra Márie a Milana Svrčka

*Najmenších spoluobčanov v našej obci srdečne vítame,
 rodičom prajeme veľa zdravia a úspechov pri výchove!*

MANŽELSTVO UZATVORILI

- Miloš Šišila a Terézia Čepelová
 Ján Hrubý a Zuzana Holtanová
 Stanislav Ploštica a Mgr. Renáta Kočvarová
 Rudolf Bugáň a Denisa Klosková
 Peter Trnka a Ľubica Vajdová

*Na spoločnej ceste životom prajeme veľa šťastia,
 lásky a porozumenia!*

Navždy nás opustili

- Vincencia Holtanová (73 rokov)
 Margita Ondrašková (89 rokov)
Odpočívajte v pokoji!

FOTOGALÉRIA

TAKTO NÁS POSTIHLI ZÁPLAVY 4.6.2010

FOTOGALÉRIA

TAKTO NÁS POSTIHLI ZÁPLAVY 4.6.2010

OSLAVY DŇA MATIEK

Čo nás teší!

Aktivita občanov pri úprave zelene verejného priestranstva pred rodinnými domami, ktorí nečakajú, kedy to vykonajú pracovníci obce na aktivačnú činnosť.

Čo nás neteší!

Veľké množstvo odpadu (papiere, časti nábytku, staré koberce, matrace, ...) v okolí veľkoplošného kontajnera pri novom cintoríne. Veľkoplošný kontajner slúži výlučne na odhadzovanie odpadu z cintorína.

V škole začneme... a budeme pokračovať!

Jednou z aktuálnych úloh školy je formovať a stabilizovať kladný vzťah žiakov k prírode, svojmu životnému prostrediu a k živým organizmom. Komplexne sa táto úloha realizuje v environmentálnej výchove.

V škole začneme ... a budeme pokračovať je viac ako výstižný názov pre náš projekt, ktorý sme začali realizovať od roku 2009. Celkový rozpočet projektu bol 88 000 Sk, od Enviroprojektu MŠ sme získali 70 000 SK. Cieľom projektu je- naštartovať u žiakov proces osvojovania si návykov a zručností, ktoré vedú k trvalo udržateľným riešeniam problémov životného prostredia- laicky povedané snažíme sa vyvolať u žiakov pocit potreby chrániť životné prostredie nielen pre súčasnosť ale najmä pre budúcnosť.

Čiastkovým cieľom tohto projektu je vypestovať v deťoch návyk triediť odpad, aby túto činnosť prijali ako súčasť životného štýlu nielen v škole ale aj doma, pričom sa snažíme, aby im tento návyk ostal aj v ich ďalšom živote. Snažíme sa, aby si uvedomili zodpovednosť za svoje okolie teraz i v budúcnosti.

Z finančných prostriedkov získaných z Ministerstva školstva SR sme zakúpili do každej triedy farebné plastové nádoby na separovaný zber papiera, viacvrstvových obalov a plastov, kontajnery na separovaný zber a nádoby na kompostovateľný bioodpad.

Modrú nádobu deti využívajú na separovanie papiera, žltú na separovanie plastov a červenú na separovanie viacvrstvových obalov z džúsov a mlieka

Vďaka materiálnemu zabezpečeniu sa nám na škole podarilo vytvoriť zberový program, ktorý zahŕňa separovanie odpadu v triedach a kanceláriách, separovanie bioodpadu v kuchyni, jarne a jesenné zbery papiera a obalov Tetrapak.

Zberový program školy má výchovný, ekologický efekt a prináša škole aj finančné prostriedky, ktoré škola používa pre vlastné rozvojové programy, projekty a pod.

V školskom roku 2009/2010 odovzdala škola 5 520 kg papiera. Odborníci vypočítali, že 110 ton separovaného papiera zachráni 1 ha osemdesiatročného lesa a 1 tona separovaného papiera zachráni 17 dospelých stromov. Naša škola teda zachránila les o rozlohe 5 árov s 94 stromami.

Ak k tomu pridáme ďalšie fakty ako- recykláciou papiera sa šetrí 23-74 % energie v porovnaní s prvovýrobou, zníži sa spotreba vody oproti prvovýrobe o 58 % a výrobe papiera zo zberového papiera sa zníži vypúšťanie emisií o 74 %, našich 5,52 ton zberového papiera je síce malé, ale v žiadnom prípade nie zanedbateľné množstvo.

Najúspešnejšími žiakmi v zbere papiera boli:

Papier	1.-4. tr.
1.	A. Mozol 3.tr. 167 kg
2.	A. Svrčková 4.tr. 115 kg
3.	J. Šalata 3.tr. 70 kg

Papier	5.-9. tr.
1.	L.Palúch 8.tr. 280 kg
2.	M. Ševce 9. tr. 185 kg
3.	A. Pišteková 7.B 180 kg

Ich aktivita v oblasti ochrany životného prostredia bola na záver školského roka odmenená.

Okrem papiera zbierame aj viacvrstvové obaly tzv. tetrapaky. Prvýkrát objavili pred vyše 50 rokmi vo Švédsku a prvou potravi-

nou, ktorá mala tú česť nechať sa takto zabalíť bolo mlieko. Obaly sú vyrábané z niekoľkých vrstiev (kartón, plast, hliníková fólia,...) a v prírode sú veľmi ťažko rozložiteľné podobne ako plasty. Už niekoľko rokov ich do nás berie firma Kuruc Company spol. s.r.o. z Nových Zámkov. Výrobný program firmy je postavený práve na spracovaní viacvrstvových obalov, z ktorých vyrábajú dosky podobné sadrokartónu. Používajú sa na obklady stien a izoláciu podláh ako náhrada dreva. Tento školský rok sa nám podarilo nazbierať a odovzdať 4560 kg tetrapakov. Vzhľadom k problematickému váženiu obalov ich zbierame na kusy. Najlepšími žiakmi v zbere tetrapaku boli:

Tetrapak	1.-9.tr
1.	M.Mrvečková 5.B 1343 ks
2.	L. Andelová 5.B 1316 ks
3.	J. Balošák 5.A 824 ks

Aj tieto deti za ich snahu pomôcť zlepšiť situáciu s odpadmi dostali pekné odmeny.

Treba sa poďakovať nielen deťom, ale najmä ich rodičom, ktorí sú ochotní obaly otvárať a vymývať, tak ako to vyžaduje firma. Treba si uvedomiť, že nami nazbierané obaly sú ďalej ručne triedené. Vypláchnuť obal je to minimum, čo môžeme pre zlepšenie pracovných podmienok pracovníkov firmy urobiť. To isté platí pre papier, podmienka triedenia kartónu a papiera a ich zvrážovanie do balíčkov tiež vyžaduje ochotu rodiča. Ďakujeme. Separovanie odpadu je v súčasnosti viac ako nevyhnutné. Nezabúdajme však, že takt odstraňujeme iba dôsledky problémov s odpadmi. Každý z nás vyprodukuje približne 290 kg odpadu ročne.

Len 1,2 % sa recykluje, zvyšok ... ?

Aj separovať treba vedieť. 1. časť – PAPIER Na zber papiera je určená modrá nádoba.

Do modrej nádoby môžeme odhodiť:

- noviny
- katalógy
- prospekty
- časopisy
- zošity
- knihy bez pevnej väzby
- čisté papierové obaly
- listy
- obálky
- pohľadnice
- cestovné lístky
- lístky z kina
- kancelársky papier
- skartované dokumenty
- kartóny a lepenky

Do modrej nádoby nepatria:

- brúsne papiere
- obuvnícka lepenka
- pauzovacie papiere
- kopírovacie papiere
- lakované papiere
- voskované papiere
- viacvrstvové obaly (napr. krabice od mlieka a džúsov)
- celofán
- (obaly od cukríkov)
- stieracie losy,
- zamastený a inak znečistený papier

Pri rozhodovaní, či papier patrí, alebo nepatrí na recykláciu, nám môžu pomôcť aj označenia na výrobkoch. Ak na výrobku bude niektorá z týchto značiek, pokojne ho môžeme hodiť do zbernej nádoby na papier.

- PAP číslo 20 je označenie pre vlnitú lepenku
- PAP číslo 21 označuje hladkú lepenku
- PAP číslo 22 je symbol pre papier

Ak je značka C/PAP znamená to že obal je kombinovaný. Vrchný obal je plast a pod ním je papier.

Ak však chcete svojou troškou pomôcť škole, môžete zviazaný papier v pracovných dňoch do 15. hod priniesť k nám. My sa už oň postaráme. Všetkým, ktorí sa takto rozhodnú, vopred vyjadrujeme poďakovanie.

I. Palúchová, koordinátor, environ. výchovy ZŠ Radola